

Gemeentefondsmonitor

Arnhem

Op zoek naar een andere gemeente, klik [hier](#).

Een bericht ontvangen wanneer de nieuwe versie beschikbaar is, klik [hier](#).

Stand: meicirculaire 2022

Publicatiedatum: juni 2022

Inhoudsopgave

Ontwikkeling meerjarig totaal

1. Ontwikkeling meerjarig
2. Ontwikkeling meerjarig per inwoner

Ontwikkeling per cluster

3. Ontwikkeling per cluster meerjarig
4. Ontwikkeling per cluster naar oorzaak

Toelichting ontwikkeling oorzaken

5. Ontwikkeling areaal
6. Ontwikkeling taakmutaties

Inleiding

Gemeenten ontvangen geld van de Rijksoverheid uit het **gemeentefonds**. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. De totale uitkering uit het GF wordt verschillende keren per jaar geactualiseerd in circulaire

In dit rapport zijn de volgende standen gebruikt

2022: mei 2022

2021: januari 2022

2020: januari 2021

In de gemeentefondsmonitor wordt de werking en de omvang van het gemeentefonds inzichtelijk gemaakt voor iedere gemeente. De rapportage is opgebouwd rondom de verschillende clusteruitkeringen (zorg, onderwijs, veiligheid etc.).

Hieronder staat een link naar de gemeentefondspagina waar de rapportages per gemeente en het achterliggende excelmodel te vinden zijn.

<https://www.itspublic.nl/gemeentefondsmonitor/>

Colofon

It's Public

Plantage Middenlaan 62, 1018 DH, Amsterdam

www.itspublic.nl

Voor vragen over deze publicatie:

Kees van der Meeren (kees.vandermeeren@itspublic.nl)

Jan Willem Moesker (janwillem.moesker@itspublic.nl)

Open source beleid

Gebruik van dit document is vrij, open te delen voor en door iedereen, in lijn met de Creative Commons Attribution 4.0 International License. Een kopie van deze licentie is hier te vinden: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Gebruikt materiaal in deze publicatie

Foto voorkant: Thorbecke statue Amsterdam by Brbbl

Definities

Maatstaf (areaal): onderliggende drijver van de uitkering (# inwoners, # jeugdigen etc.)

Uitkeringsfactor (UF): één getal waarmee waarmee de totale uitkering uit het gemeentefonds wordt vermenigvuldigd. Dit betreft deels compensatie voor inflatie (ook wel nominaal genoemd) maar bevat ook het mee-adem effect met de Rijksbegroting.

Prijs per eenheid: het bedrag dat wordt uitgekeerd per eenheid voor een cluster in het verdeelmodel (bijv. €/jeugdige bij cluster jeugd)

Taakmutatie: Aanpassing van prijs per eenheid, voornamelijk vanwege een aanpassing in het takenpakket van gemeenten.

Totaal 2022 (€)

 495.001.029

Per inwoner (€)

 € 3.048

Ontwikkeling 2021 - 2022

 +34.938.069

1. Ontwikkeling meerjarig

Ontwikkeling meerjarig (€ mln)	2020	2021	2022
Uitkering	448,4	460,1	495,0
Ontwikkeling		+11,6	+34,9

Ontwikkeling naar oorzaak (€ mln)	Areaal	Taakmut.	UF	Aanvullend	Interactie	Totaal
Ontwikkeling	+0,6	+11,9	+25,0	-2,6	-0,0	34,9

Voor details per cluster, zie tabel 3 en 4

Voor uitsplitsing van de areaalontwikkeling zie tabel 5

Voor uitsplitsing van de taakmutaties zie tabel 6

Ontwikkeling reële bestedingsruimte (€ mln)	Uitkeringsfactor	Inflatie	Reële ontwikkeling
Reële bestedingsontwikkeling	25,0	12,4	+12,6

2. Ontwikkeling meerjarig per inwoner

Ontwikkeling meerjarig per inwoner (€)	2020	2021	2022
Uitkering/inwoner	2.761	2.832	3.048

Ontwikkeling naar oorzaak per inwoner (€)	Areaal	Taakmut.	UF	Aanvullend	Interactie	Totaal
Ontwikkeling	+3,7	+73,0	+154,1	-15,7	-0,0	215,1

Ontwikkeling reële bestedingsruimte per inwoner (€)	UF	Inflatie	Reële ontwikkeling
Reële bestedingsontwikkeling	154,1	76,5	+77,6

Toelichting

- De ontwikkeling tussen 21-22 is uitgesplitst in vier oorzaken:
  - Areaal: ontwikkeling van de onderliggende drijvers zoals # inwoners, # bijstandsonvangers, etc.
  - Taakmutaties: aanpassing in taken van gemeente (bijvoorbeeld extra werk door Wet open overheid), het is de bedoeling dat deze aanpassing budgetneutraal is
  - Uitkeringsfactor: het mee-adem effect met de rijksbegroting (en dus ook compensatie voor inflatie)
  - Interactie: gecombineerde effect van de eerste drie factoren, bijvoorbeeld de extra toename van een prijsverhoging door een hogere uitkeringsfactor
- Wanneer de toename van de uitkeringsfactor wordt gecorrigeerd voor de prijs bruto binnenlands product (inflatie als prijsontwikkeling van het BBP) zien we de ontwikkeling van de reële bestedingsruimte. Er is hier gerekend met een gemiddelde van 3,4% in 2022 (Centraal economisch plan 2022, CPB-raming maart 2022)

3. Ontwikkeling per cluster meerjarig

Per cluster (€ mln)	2020	2021	2022
Eigen middelen	-22,4	-21,8	-23,7
Inkomen en participatie	88,9	96,0	104,1
Samenkracht en burgerparticipatie	8,3	10,9	10,5
Jeugd	63,6	71,4	88,4
Maatschappelijke ondersteuning	171,0	157,5	162,5
Educatie	21,3	21,8	23,4
Volksgezondheid	2,4	2,5	2,7
Cultuur en ontspanning	43,9	48,2	47,5
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	41,9	42,6	46,2
Riolering en reiniging	-6,2	-6,3	-7,1
Openbare orde en veiligheid	18,0	18,6	20,2
Bestuur en algemene ondersteuning	17,8	18,6	20,4
Overig	0,0	0,0	0,0
Onbekend	0,0	0,1	0,0
Totaal	448,4	460,1	495,0

4. Ontwikkeling per cluster naar oorzaak

Per cluster (€ mln)	2021	Areaal	Taakmutat.	UF	Aanvullend	Interactie	2022	Vershil
Eigen middelen	-21,8	+0,6	-	-0,3	-2,2	-0,0	-23,7	-1,9
Inkomen en participatie	96,0	-0,5	+4,9	+4,5	-0,9	-0,0	104,1	+8,0
Samenkr. en participatie	10,9	+0,0	-1,1	+0,7	+0,0	+0,0	10,5	-0,4
Jeugd	71,4	-0,1	+9,7	+4,6	+2,8	-0,0	88,4	+17,0
Maatschappelijke onderst.	157,5	-0,2	-0,6	+5,6	+0,2	-0,0	162,5	+4,9
Educatie	21,8	+0,0	-	+1,5	+0,0	+0,0	23,4	+1,5
Volksgezondheid	2,5	+0,0	+0,1	+0,2	-	+0,0	2,7	+0,2
Cultuur en ontspanning	48,2	-0,0	-1,2	+3,2	-2,8	-0,0	47,5	-0,7
Infrastr.r en gebiedsontw.	42,6	+0,6	-0,1	+3,0	+0,1	+0,0	46,2	+3,6
Riolering en reiniging	-6,3	-0,1	-0,3	-0,5	-	-0,0	-7,1	-0,8
Openb. orde en veiligh.	18,6	+0,2	-	+1,3	+0,0	+0,0	20,2	+1,6
Bestuur en ondersteuning	18,6	+0,0	+0,4	+1,3	+0,1	+0,0	20,4	+1,8
Overig	0,0	-	-	-	-	-	0,0	0
Onbekend	0,1	-	-	-	-0,1	-	0,0	-0,1
Totaal	460,1	+0,6	+11,9	+25,0	-2,6	0,0	495,0	34,9

Toelichting

1. De aanvullende uitkeringen zijn waar mogelijk aan een cluster toebedeeld, de uitkering voor de maatstaven waar dit niet mogelijk is vallen onder onbekend
2. Het effect van areaalontwikkeling wordt berekend door de waarde per maatstaf in het nieuwe jaar te vermenigvuldigen met de prijzen inclusief de uitkeringsfactor van het vorige jaar
3. Het effect van taakmutaties wordt berekend door de prijsontwikkeling per maatstaf per cluster tussen de twee jaren te vermenigvuldigen met de eenheden per maatstaf van het huidige jaar
4. Het effect van de uitkeringsfactor wordt berekend door de ontwikkeling van de uitkeringsfactor te vermenigvuldigen met de waarde per maatstaf in het voorgaande jaar
5. Het interactie effect (bijvoorbeeld de extra toename van een prijsverhoging door een hogere uitkeringsfactor) tussen de drie factoren is niet verdeeld over deze factoren maar wordt hier los weergegeven

5. Ontwikkeling Areaal

Cluster	Ontwikkeling top 3 maatstaven 2021-2022	Waarde	% ontwikkeling	€ x 1.000
Eigen middelen	Woonruimten	81.377	+2%	-58
	Vast Bedrag Voor Iedere Gemeente	1	0%	0
	Ozb (Niet-Woningen Eigenaar)	2.628.150.000	0%	-108
	Overige Maatstaven			719
	Totaal Eigen middelen			554
Inkomen en participatie	Re-Integratie Klassiek	23	-2%	-280
	Bijstandsontvangers	7.373	-1%	-184
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-51
	Overige Maatstaven			35
	Totaal Inkomen en participatie			-480
Samenkracht en burgerparticipatie	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	25
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-8
	Bijstandsontvangers	7.373	-1%	-6
	Overige Maatstaven			1
	Totaal Samenkracht en burgerparticipatie			12
Jeugd	Bijstandshuishoudens Met Minderjarige Kinderen	1.733	-2%	-52
	Bijstandsontvangers Eenouderhuishoudens	1.659	-1%	-52
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-12
	Overige Maatstaven			1
	Totaal Jeugd			-114
Maatschappelijke ondersteuning	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-76
	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	-31
	Huishoudens Met Laag Inkomen 75-84 Jaar	1.403	-2%	-26
	Overige Maatstaven			-53
	Totaal Maatschappelijke ondersteuning			-186
Educatie	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	28
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-9
	Klantenpotentieel Regionaal	337.040	-0%	0
	Overige Maatstaven			-1
	Totaal Educatie			19
Volksgezondheid	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	6
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-1%	-2
	Bijstandsontvangers	7.373	-1%	-1
	Overige Maatstaven			-1
	Totaal Volksgezondheid			2
Cultuur en ontspanning	Klantenpotentieel Regionaal	337.040	-0%	-7
	Klantenpotentieel Lokaal	192.800	-0%	-2
	Leerlingen Vo	6.690	0%	0
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Cultuur en ontspanning			-9
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	389
	Woonruimten	81.377	+2%	121
	Woonruimten * Bf. Kern	82.191	+2%	70
	Overige Maatstaven			3
	Totaal Infrastructuur en gebiedsontwikkeling			582
Riolering en reiniging	Woonruimten	81.377	+2%	-135
	Woonruimten * Bf. Kern	82.191	+2%	41
	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3%	30
	Overige Maatstaven			0
	Totaal Riolering en reiniging			-64

Cluster	Maatstaven	Waarde	% ontwikkeling	€ mln incl UF
Openbare orde en veiligheid	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3,2%	132
	Woonruimten	81.377	+1,6%	126
	Huishoudens Met Laag Inkomen (Drempel)	21.560	-0,6%	-3
	Overige maatstaven			-6
	Totaal Openbare orde en veiligheid			249
Bestuur en algemene ondersteuning	Woonruimten	81.377	+1,6%	72
	Omgevingsadressendichtheid	185.133	+3,2%	-34
	Klantenpotentieel Regionaal	337.040	-0,1%	2
	Overige maatstaven			0
	Totaal Bestuur en algemene ondersteuning			39
Totaal € x 1.000				603
Totaal € mln				0,6

Toelichting

1. Per cluster worden de drie maatstaven met de grootste invloed (positief of negatief) op de uitkering weergegeven. De rest valt onder overige maatstaven
2. Het effect bij eigen middelen is hier inclusief een prijsaanpassing die wordt gedaan omdat de WOZ-waarde sterk kan fluctueren. Het is beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, waardoor er alleen een effect vanwege inflatie overblijft

6. Taakmutaties 2022

Cluster	Mutatie	€ x 1.000
Jeugd	Jeugdzorg	17.299
	Jeugdhulp	4.006
	Salarislasten zorgdomein	529
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp	84
	Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	23
	Ontwikkeling macrobudget iusd jeugd verwerkt op basis van het aandeel van elke maast	0
	Verrekening Voogdij/18+	0
	Compensatieregeling Voogdij 18+	-88
	Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp	-95
	Verrekening voogdij 18+	-104
	Jeugdhulp: subsidieregeling contiuniteitsregeling cruciale zorg	-107
	Aanpak problematiek jeugdzorg: POH jeugd GGZ	-137
	Jeugdhulp	-231
	Continuïteit van zorg: meerkosten jeugd (covid-19)	-356
	Aanpak problematiek jeugdzorg: Restant wachttijd specialistische jeugdzorg	-707
	Aanpak problematiek jeugdzorg: Wachttijd specialistische jeugdzorg	-2.744
	Aanpak problematiek jeugdzorg: verdringing + lichte jeugszorgproblematiek	-3.128
	Jeugdhulp	-4.410
	Totaal Jeugd	9.837
	Maatschappelijke ondersteuning	Salarislasten zorgdomein
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015		216
Ambulantisering in de ggz		40
Nacalculatie mobiliteitsmiddelen Wlz		24
Ontwikkeling macrobudget iu Wmo verwerkt op basis van het aandeel van elke maastaf		0
Loon- en prijsbijstelling 2019 Wmo2015		-1
Mobiliteitshulpmiddelen wlz		-25
Ontwikkeling macrobudget iusd Wmo verwerkt op basis van het aandeel van elke maast		-42
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten WMO 2015		-223
Continuïteit van zorg: meerkosten WMO (covid-19)		-244
Bestrijden eenzaamheid ouderen		-294
Totaal Maatschappelijke ondersteuning	-141	
Inkomen en participatie	Energietoelage lage inkomens	11.423
	Impuls Re-integratie	1.020
	Gemeentelijk schuldenbeleid	456
	Aanvullende pakket re-integratie	346
	Bijzondere bijstand	228
	Landelijke structuur interventieteams	44
	Loon- en prijsbijstelling 2019 Inkomen en participatie	-6
	Bijzondere bijstand	-164
	Uitvoering en implementatie Breed offensief	-283
	Gemeentelijk schuldenbeleid	-497
	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	-1.048
	Impuls Re-integratie	-1.199
	Aanvullende pakket re-integratie	-2.245
	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	-3.091
Totaal Inkomen en participatie	4.984	
Samenkracht en burgerparticipatie	Toezicht en handhaving gastouderschap	79
	Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	48
	Kinderopvang toezicht en handhaving	5
	Toezicht voorschoolse educatie	-6
	Sociaal enMentaal welzijn voor de Jeugd: Activiteiten en ontmoetingen	-108
	Buurt- en dorpshuizen	-132

Samenkracht en burgerparticipatie	Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Mentale ondersteuning	-155
	Sociaal en Mentaal welzijn voor de Jeugd: Jongerenwerk	-184
	Perspectief jeugd en jongeren	-260
	Actielijn 5 Impuls integraal werken	-391
	Totaal Samenkracht en burgerparticipatie	-1.103
Riolering en reiniging	Afvalinzameling	-298
	Totaal Riolering en reiniging	-298
Maatschappelijke opvang	Ondersteuning psychisch kwetsbaren en (verstandelijk) beperkten	-442
	Totaal Maatschappelijke opvang	-442
Volksgezondheid	Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	64
	Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen	26
	Rijksvaccinatieprogramma Meningokokken	1
	Rijksvaccinatieprogramma informed consent	-7
	Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	-24
	Totaal Volksgezondheid	60
Bestuur en algemene ondersteuning	Permanente registratie kiezers buitenland	0
	Permanente registratie kiezers buitenland	0
	Overig	0
	Wet open Overheid incidenteel	144
	Wet Open Overheid structureel	122
	Digitale voorzieningen (niet transactiegerichte voorzieningen GDI, Mijn overheid, Digidigitaal)	68
	Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen	33
	Logisch ontwerp GBA	-6
Totaal Bestuur en algemene ondersteuning	361	
Cultuur en ontspanning	Lokaal cultuuraanbod (covid-19)	-528
	Lokale cultuur	-635
	Totaal Cultuur en ontspanning	-1.163
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Toezicht en handhaving voor EBBD III	17
	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-19
	Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht	-69
	Totaal Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	-71
Totaal	12.025	
Totaal € mln	12,0	

Toelichting

1. De uitsplitsing van de taakmutaties is gebaseerd op het taakmutatie bestand gepubliceerd bij de circulaire waarop deze monitor is gebaseerd (meicirculaire 2022)
2. De bedragen zijn inclusief de uitkeringsfactor

It's Public

Strategisch adviesbureau voor de publieke sector
www.itspublic.nl / Plantage Middenlaan 62, Amsterdam